

VI LOVAR VARANDRA

Den här kongressen,
det här mötet, förbundsmötet –
handlar om vad vi lovar varandra.

Det har funnits
ett fackligt löfte i många år
och jag har velat uppdatera det.
Ni har fackliga löften,
elva stycken, som ni utgår från.
Och jag vill berätta om vad de betyder.
För ni kommer att ha dagordning
och ni kommer att ha mötespunkter.
Det är mycket praktiskt som måste göras
för att kampen ska fortsätta
och för att ert arbete,
vårt gemensamma arbete
i fackföreningsrörelsen ska gå framåt.
Men för att göra det behöver vi
också komma ihåg varför vi kämpar
och vad det är vi ska uppnå egentligen.
Jag tror att det är därför jag är här.

Vi lovar varandra.
Vi lovar varandra att stå för vårt ord,
att stå för varandra, att stå,
att stå och inte vackla.

Vi lovar varandra att ställa oss
framför den av våra medarbetare,
medlemmar, medmänniskor som
diskrimineras, trakasseras eller förtrycks.
Att vara den fysiska barriären
mellan marknadspiskan och människolivet.

Vi lovar varandra att stå för vårt ord,
att stå för varandra, att stå,
att stå och aldrig vackla.
Att stå bakom den, att backa den
som anmäler sexuella trakasserier och våld.

Vi lovar varandra
att aldrig hålla förövaren om ryggen,
att alltid ta offrets ord på allvar,
att vara skillnaden mellan
samhället som det ser ut i dag
och samhället som vi vill att det ska bli.

Vi lovar varandra att det
är till varandra vi lovar först.
Vi kallar det ”det fackliga löftet”.
Grunden i allt vi byggt, i allt vi bär,
för visst bär vi hela samhället?
För visst bär vi dess historia?

De första fackförbunden visste

att fabriksägaren slog hårdast
mot det översta namnet på listan.
När de första medlemmarna skrevs ner,
att det var farligt att stå först
och att nån måste göra det.
Så vi skrev våra namn i en cirkel.
Ingen stod först. Ingen stod sist.
Alla bar samma ansvar,
samma stolthet för det vi byggde ihop.

Vår historia är historien
om marknadsvärde, om människovärde
och vilket man får förhandla om egentligen.
När vårt kollektiva tryck blev stort nog
så skapades parterna,
så förändrades samhället
och vi gick med på att byta ut orden
till dem som gjorde ägarna mer bekväma
så länge det inte dämpade vår kamp.

Vi gick med på att kalla det ”arbetstigare”
istället för ”arbets säljare”.
Vi gick med på att kalla det ”arbetsgivare”
istället för ”arbetsköpare”,
trots att det var så det hette då.
För överhögheten ville ge arbetstillfällen.
Det var ju finare att få ge än att köpa.
Att köpa blod, svett och tårar,
en kropp, en historia, ett liv,
att slita ut – också kallat arbetskraft.

Vi gick med på att ändra orden
men vi går inte med på
att ändra premisserna.
För vår historia är historien om
marknadsvärde och människovärde
och vilket man får förhandla om egentligen.

Definition av ordet löfte,
som i det fackliga löftet,
definition, försäkran avlagd
i förtroende, sak som lovats,
besläktade ord: lova,
som i ”vi lovar varandra”,
som i vi lovar varandra
att alltid lova varandra först
att det är till varandra vi har plikt,
till varandra vi har ansvar,
till varandra vi har omvårdnad
som i vi:et är alltid större
än dess beståndsdelar,
som i vi:et är bara så starkt som hur
väl dess mest utsatta medlem behandlas,
som i vem som får bli medlem,
som i vem som får bli en del av vårt vi,

som i vi skyddar varandra
men aldrig genom att stänga ute
de som behöver vår gemenskap.

Besläktade ord: lova.
Definition ett av lova: Att ge löfte om.
Som i vi lovar varandra
att aldrig förhandla ner
varandras lön eller villkor
för egen vinning,
som i vi lovar varandra att lyfta varandra,
att bära varandra, att lyssna på varandra.

Definition två: Att försäkra.
Som i vi försäkrar varandra om
att det här löftet inte bryts
och inte kommer att brytas.
Att vi skriver våra namn i en cirkel
och vi skriver dem i sten.

Definition tre: Att hänfört
och tacksamt berömma.
Används oftast i religiösa sammanhang,
som i tillsammans är vi heliga.
Som i löftet vi lovar är
ett lovord, är en önskan,
är ett prisat hopp, är en stilla längtan,
är det första steget på vägen
till världen som vi vill att den ska vara.

Definition fyra – och här blir det svårt,
definition fyra: Att svänga ett segelfartyg
mot vinden, att göra en lov.
Som i vi lovar varandra att inte vända
kappan efter vinden när det blir svårt,
som i vi klarar, mot vinden, ihop,
som i vi ställer oss mot högervindarna,
tillsammans mot högerextremismen,
tillsammans, men vi ställer oss tillsammans.
Som i vi står för varandra, med varandra,
framför den det blåser kallt på,
bakom den andra försöker frysa ut,
som i vi står för och med varandra,
vi är det varma innanförskapet
och alla ska komma in.

Vi lovar varandra
att stå för vårt ord,
att stå för varandra, att stå,
att stå och aldrig vackla.
För vårt arv är arvet
människovärde och marknadsvärde
och vilket man får
förhandla om egentligen.
Tack.